

รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปณณพัฒน์ ธนเดโชเดช¹ สุวดี อุปปีนใจ² พูนชัย ยาวีราข³

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

^{2,3}อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

*Corresponding author e-mail: Punnaphat045@gmail.com

(Received: 13 February 2024, Revised: 15 March 2024, Accepted: 16 March 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ดำเนินการ 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียน 2) สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียน ประชากรได้แก่ ผู้บริหารและคณะครู จำนวน 252 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 161 คน จำแนกได้ดังนี้ 1) โรงเรียนอนุบาลสังขละบุรี (บ้านวังกะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกเป็น ผู้บริหาร 4 คน ครู 83 คน รวม 87 คน 2) โรงเรียนบ้านเทอดไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกเป็น ผู้บริหาร 5 คน ครู 83 รวม 88 คน 3) โรงเรียนบ้านเข็กน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จำแนกเป็น ผู้บริหาร 4 คน ครู 73 รวม 77 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คนโดยแบ่งกลุ่มความเชี่ยวชาญออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษาพื้นที่พิเศษบนภูเขา กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนโยบายการบริหารการศึกษาพื้นที่พิเศษบนภูเขา กลุ่มที่ 3 ผู้มีผลงานด้านวิชาการ งานวิจัยหรือนวัตกรรมด้านการบริหารสถานศึกษาพื้นที่พิเศษบนภูเขา และผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ จำนวน 30 คน ซึ่งต้องเป็นมีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้ 1) ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 10 ปีขึ้นไป 2) ผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษหรือโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 3) ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบบผู้ร่วมงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา รูปแบบมีความถูกต้องและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารโรงเรียน; โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา

Administrative Model For Extra-Large Schools In Special Mountainous Areas Under The Primary Education Service Area Office

Punnaphat Tanadachodach^{1*} Suwadee Ouppinjai² and Phoonchai Yawirach³

¹Master of Education in Educational Administration, Chiang Rai Rajabhat University.

²⁻³Lecturer of Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: Punnaphat045@gmail.com

(Received: 13 February 2024, Revised: 15 March 2024, Accepted: 16 March 2024)

ABSTRACT

The objective of this research is to develop a management model for extra-large schools in special mountainous areas under the Primary Educational Service Area Office. The three steps are carried out as follows: 1) Study the current conditions. Desired condition and necessary needs in school administration, 2) create a school administration model, and 3) evaluate school administration models. The population includes: Administrators and teachers, totaling 252 people. The sample group was 161 people, classified as follows: 1) Sangkhlaburi Kindergarten School (Ban Wang Ka) under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office, Area 3, classified as 4 administrators, 83 teachers, totaling 87 people. 2) Ban Theot Thai School Under the jurisdiction of the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office, Area 3, classified as Administered by 5 people, 83 teachers, a total of 88 people. 3) Ban Khok Noi School Under the jurisdiction of the Phetchabun Primary Educational Service Area Office, Area 2, classified as 4 administrators, 73 teachers, a total of 77 experts in the seminar based on experts, divided into 3 groups: Group 1, experts in the administration of educational institutions. Special area on Mountain Group 2: Experts in the policy of educational administration in special mountain areas. Group 3: People with academic work. Research or innovation in the management of educational institutions in special mountain areas and 30 experts in format evaluation, who must have any of the following qualifications: 1) Must be graduates in Doctoral level Educational Administration field and have experience in managing educational institutions for 10 years or more 2) People with experience in managing extra-large schools or schools in special mountainous areas under the Primary Educational Service Area Office 3) People who have a stake in the management of extra-large schools in special areas on Mountains under the Primary Educational Service Area Office. Tools used include questionnaires, structured interviews. and assessment form. Analyze data from the average standard deviation and priority index of essential needs and analyze content-oriented data. The research results found that the administrative model for extra-large schools in special mountainous areas under the jurisdiction of the Primary Educational Service Area Office, using the school as a base, consists of the principles, objectives, and components of educational administration. This model has a high level of accuracy and feasibility.

Keywords: School management model; Large Special School in Special Area on Mountain

บทนำ

โรงเรียนพื้นที่พิเศษเป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลอยู่บนเขา อยู่ในเกาะ หรืออยู่ระหว่างรอยต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่ยังขาดแคลนบุคลากรเข้าไปทำงานในพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2558) โดยโรงเรียนในพื้นที่เหล่านี้ได้จัดการศึกษาให้กับนักเรียนกลุ่มชาวชาติพันธุ์ต่างๆ เช่น กะเหรี่ยง ละว้าไทยใหญ่ พม่า มักรวมถึงชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ที่มีความยากลำบากในการจัดการศึกษา สถานศึกษาตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศ โดยให้คำนึงถึงพื้นที่ที่เป็นเกาะ หรือบนภูเขาสูง หรือหุบเขา หรือเชิงเขา ที่ไม่สามารถเดินทางด้วยพาหนะใดๆ ได้สะดวกตลอดปี หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศ หรือเหตุอื่น โรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูง ห่างไกลความเจริญ และมีความยากลำบากในการคมนาคม โดยส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนชาวไทยภูเขา หรือชุมชนทุรกันดาร ที่มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากชุมชนในท้องถิ่นอื่นๆ มีจุดประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่ และเด็กเยาวชนในชุมชน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน และชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต ดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ และสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่น (จิราวรรณ โรจน์พรทิพย์, 2564)

โรงเรียนพื้นที่พิเศษที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความยุ่งยากมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กทั่วไป เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะมีนักเรียนจำนวนมาก ครูจำนวนมาก อาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ มากมาย ประกอบกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมักจะตั้งอยู่ในเขตเมืองที่มีประชากรหนาแน่น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจึงต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ มากมาย ทั้งด้านการประสานงาน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะมีบุคลากรจำนวนมาก ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู พนักงานธุรการ ไปจนถึงเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ผู้บริหารจึงต้องใช้เวลาและทักษะในการประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น ปัญหาที่พบบ่อย เช่น การสื่อสารไม่ชัดเจน ความขัดแย้งระหว่างบุคลากร หรือบุคลากรขาดความรับผิดชอบ ด้านการแก้ปัญหา โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะมีนักเรียนจำนวนมาก ปัญหาที่พบจึงมีหลากหลายและซับซ้อนกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้และความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาที่พบบ่อย เช่น ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ปัญหาด้านวิชาการ หรือการขาดแคลนทรัพยากร (มานิตย์ แก้วกันธะ, 2558)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจการบริหารโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ว่ามีรูปแบบการบริหารโรงเรียนอย่างไร จึงได้กำหนดประเด็นการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตามแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษา ของ Tony Bush (Bush, 2003) 6 รูปแบบ ที่ครอบคลุมรูปแบบการบริหารโรงเรียนทุกรูปแบบ ประกอบด้วยองค์ประกอบของการบริหารจัดการ 8 องค์ประกอบ โดยการศึกษาเอกสาร การประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหาร เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาสร้างรูปแบบการบริหารโดยใช้ค่า PNI และค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ศึกษาแนวทางการบริหารจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มี

ความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร มาเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการและรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความชัดเจนในภารกิจ โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นเสมือนพิมพ์เขียวและแนวทางแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการช่วยกันพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถาบันที่เข้มแข็งที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาและที่สำคัญ คือเพื่อให้ได้รูปแบบแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในการศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่คัดเลือกโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) พบว่ามีโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู จำนวน 161 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียน โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง แล้วคำนวณหาค่า IOC คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งสามารถตัดสินใจได้ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับนิยมเชิงปฏิบัติการ หลังจากนั้นได้ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 สังเคราะห์รูปแบบในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์และองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2.2 สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและแนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแล้วนำมาสร้างเอกสารประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ (Connoisseurship) โดยมีประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 หลักการบริหารโรงเรียน ประเด็นที่ 2 วัตถุประสงค์ของโรงเรียน และประเด็นที่ 3 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำไปสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องที่มีความรู้หรือประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษหรือโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน ตามเกณฑ์ โดยการประเมินประสิทธิภาพด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้รายบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ ร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและแบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหลังจากสร้างแบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบเสร็จแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยการแจกแจงความถี่ และหาร้อยละ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และหาร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.1 แนวคิดและหลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียน สภาพปัจจุบัน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบก้าวม สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน และความต้องการจำเป็นในภาพรวม รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) อันดับ 1 คือ รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน

1.2 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน สภาพปัจจุบัน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แบบของภาวะผู้นำ และความต้องการจำเป็นในภาพรวม รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) อันดับ 1 คือ แบบของภาวะผู้นำ

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ชื่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษา

“รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบบผู้ร่วมงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน”

2.2 หลักการบริหารสถานศึกษา

หลักการบริหารเชิงคุณภาพ เป็นหลักการที่ควรมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในทุกด้าน เช่น ด้านการพัฒนาด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะชีวิต และด้านทักษะอาชีพ การพัฒนาด้านวิชาการ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น การพัฒนาด้านทักษะชีวิต มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการตัดสินใจ การพัฒนาด้านทักษะอาชีพ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เช่น ทักษะการทำงาน ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ และทักษะการแก้ปัญหา โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน

หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นหลักการที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุก

ภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานของโรงเรียน ครูควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ ครูควรได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการโรงเรียน จะช่วยให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของทุกฝ่าย โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของบุตรหลาน และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่น

การบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นหลักการที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนให้ชัดเจน เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางสู่ความสำเร็จของโรงเรียน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้โรงเรียนกำหนดทิศทาง พัฒนาศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยคำนึงถึงบริบท สภาพแวดล้อม และศักยภาพของโรงเรียนอย่างรอบคอบ

หลักการบริหารแบบกระจายอำนาจ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ หนึ่งในนั้นคือ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลท่ามกลางบริบทที่ซับซ้อนและทรัพยากรจำกัด หลักการบริหารแบบกระจายอำนาจจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมาย หลักการบริหารแบบกระจายอำนาจเป็นการถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ การจัดการ และความรับผิดชอบจากผู้บริหารไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ช่วยให้การบริหารจัดการมีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการบริหารแบบกระจายอำนาจ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษบนภูเขาจะสามารถพัฒนาศักยภาพของ บุคลากร และยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เด็กด้อยโอกาสบนภูเขาได้อย่างยั่งยืน

หลักการบริหารเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นหลักการที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ตอบสนองความต้องการและบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา จำเป็นต้องมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ด้านการบริหารจัดการงานธุรการ โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการงานธุรการ เพื่อให้งานธุรการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ด้านการบริหารจัดการความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงชุมชนและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นหลักการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่โรงเรียน ช่วยให้โรงเรียนมีอิสระในการจัดการศึกษาตามบริบทและความต้องการของชุมชน โดยโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย หลักสูตร การจัดการทรัพยากร และการ

ประเมินผลซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาต้องเผชิญกับความท้าทายที่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป เช่น ปัญหาการคมนาคม การเข้าถึงทรัพยากร การขาดแคลนครูผู้สอนที่มีคุณภาพ ฯลฯ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้โรงเรียนเหล่านี้สามารถจัดการกับปัญหาและตอบสนองความต้องการของนักเรียนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 วัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา

- 1) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในพื้นที่พิเศษบนภูเขา โดยผ่านการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การสร้างอาชีพ และการพัฒนาชุมชน
- 2) เพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน
- 3) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน และตอบสนองความต้องการในการพัฒนาของชุมชน

2.4 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน

- 1) บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์วิสัยทัศน์ พันธกิจ ทิศทางและกรอบการดำเนินงานของโรงเรียน เนื่องจากทำให้บุคลากรทุกคนมีความเข้าใจร่วมกันในทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียน และสามารถร่วมมือกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อองค์กรในหลายๆ ด้าน ก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันเมื่อบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียน ย่อมเกิดความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับสิ่งที่โรงเรียนต้องการบรรลุ มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย เกิดการทำงานเป็นทีมมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระดมความคิด มีความรับผิดชอบ และเกิดการพัฒนา
- 2) เป้าประสงค์ของโรงเรียน กำหนดโดยผู้บริหารโรงเรียน และกำหนดโดยการเห็นชอบร่วมกันของครูและผู้บริหาร โดยเป้าประสงค์ของโรงเรียนเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางและกรอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางให้โรงเรียนบรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ตั้งไว้การกำหนดเป้าประสงค์ที่มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโรงเรียน กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์โดยทั่วไปแล้วเป้าประสงค์ของโรงเรียนจะกำหนดโดยผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านกระบวนการที่รัดกุม ดังนี้ 1) โรงเรียนจะทำการวิเคราะห์และประเมินสภาพปัจจุบันของตนเองครอบคลุมทั้งสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก 2) ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูจะร่วมกันระดมสมองและเสนอแนะเป้าประสงค์ที่เป็นไปได้ 3) คณะกรรมการหรือผู้บริหารโรงเรียนจะทำการกลั่นกรองข้อเสนอแนะและเลือกเป้าประสงค์ที่เหมาะสมที่สุด และ 4) โรงเรียนจะกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อติดตามและประเมินผลการบรรลุเป้าประสงค์ เป้าประสงค์ของโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของสถานศึกษา การกำหนดเป้าประสงค์ที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้โรงเรียนมีทิศทางที่ชัดเจน บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ตั้งไว้พัฒนาศักยภาพของนักเรียน และสร้างประโยชน์ต่อชุมชน

3) การตัดสินใจจะต้องยึดเป้าประสงค์ของโรงเรียนเป็นหลักโดยจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนการตัดสินใจทุกอย่างต้องยึดเป้าประสงค์ของโรงเรียนเป็นหลัก มีการวางแผนกลยุทธ์ กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้ข้อมูลหลักฐานสนับสนุน มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความรับผิดชอบ

4) ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารมีกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลักโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก โดยผู้บริหารจะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดรักษาความโปร่งใสและความยุติธรรมในกระบวนการตัดสินใจตลอดจนรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนสำหรับอนาคต ส่งผลให้ นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผู้ปกครองมีความพึงพอใจ

5) ลักษณะของโครงสร้างในการบริหารโรงเรียน เป็นโครงสร้างการบริหารแบบเน้นเพื่อนร่วมงานในแนวราบ และโครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป็นแบบที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมให้ปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งโรงเรียนในยุคปัจจุบันเผชิญกับความท้าทายมากมายทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ ล้วนส่งผลกระทบต่อบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน โครงสร้างการบริหารแบบดั้งเดิมที่เน้นลำดับชั้นเริ่มไม่ตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปโรงเรียนจึงจำเป็นต้องหาวิธีการใหม่ๆ ในการบริหารจัดการเพื่อบรรลุเป้าหมายซึ่งการบริหารแบบเน้นเพื่อนร่วมงานในแนวราบเป็นแนวทางใหม่ที่สำคัญกับการทำงานร่วมกันการแบ่งปันอำนาจและความรับผิดชอบโดยไม่เน้นลำดับชั้นมากนักโครงสร้างนี้ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แบ่งปันความรู้ ประสบการณ์และทักษะ

6) การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียนขึ้นอยู่กับค่านิยมและความเชื่อของบุคลากร ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับองค์กร ชุมชน และบุคคลภายนอก ความสัมพันธ์เหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและความยั่งยืนของโรงเรียน ดังนั้นการเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียน มีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียน ค่านิยมและความเชื่อของบุคลากรมีบทบาทสำคัญต่อการเชื่อมโยงกับภายนอก ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมค่านิยมและความเชื่อที่ส่งเสริมการเชื่อมโยงกับภายนอกเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร ชุมชน และบุคคลภายนอก นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความยั่งยืนของโรงเรียน

7) ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบายดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด การบริหารจัดการในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ได้รับหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับการดำเนินงานของ

สถานศึกษาโดยการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมและมีความเป็นเอกลักษณ์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความเชื่อมั่นของของผู้รับบริการ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีหน้าที่ริเริ่มนโยบายที่เหมาะสมในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานและแนวทางที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องในการทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับตัวตามสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาได้อย่างเหมาะสมซึ่งการทบทวนข้อมูลผลการดำเนินงานก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระบบการศึกษา

8) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นภาวะผู้นำเชิงจัดการมุ่งเน้นไปที่การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยอาศัยทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนด

3. การประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3.1 ด้านความถูกต้องของรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยรายการประเมินที่มีความถูกต้องมากที่สุดได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน มีความครบถ้วน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รองลงมาคือ ชื่อรูปแบบ หลักการบริหารโรงเรียน และ วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน และอันดับที่ 3 ได้แก่ รูปแบบที่สร้างขึ้นประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนเป็นแนวคิดที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

3.2 ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความเป็นไปได้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการประเมินที่มีความถูกต้องมากที่สุดได้แก่ หลักการบริหารโรงเรียนที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน รองลงมาคือ ความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน มีความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียน และผู้มีส่วนได้เสีย และอันดับที่ 3 ได้แก่ ลักษณะของผู้นำในการบริหารโรงเรียน มีความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียน และผู้มีส่วนได้เสีย

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.1 แนวคิดและหลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียน สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาพรวมเป็นการบริหารแบบกำกวม (Ambiguity Model) ซึ่งมีความไม่แน่นอน

หรือมีความคลุมเครือของเป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และกระบวนการทำงาน ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายอยู่ตลอดเวลาทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษา (Model of Educational Leadership and Management) ของ Tony Bush (2003) ที่ได้กล่าวสรุปว่ารูปแบบการบริหารแบบกำกวม (Ambiguity Model) เป็นรูปแบบที่ไม่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนมีกระบวนการทำงานที่มีความซับซ้อนเข้าใจยากโดยหน่วยงานย่อยมีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ ในองค์กรแบบหลวม ๆ ส่วนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากรมีความไม่แน่นอนเนื่องจากกลุ่มผู้ตัดสินใจเป็นสมาชิกไม่เต็มเวลาที่จะย้ายเข้าออกตามความสนใจและผลประโยชน์ที่ได้รับ สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวคิดและหลักการในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาพรวมเป็นการบริหารในรูปแบบผู้ร่วมงาน (Collegial Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารที่มีลักษณะเด่นคือ การให้ความสำคัญกับความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม โดยสมาชิกทุกคนในองค์กรมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และกระบวนการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษา (Model of Educational Leadership and Management) ของ Tony Bush (2003) ที่ได้กล่าวสรุปว่า รูปแบบการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา จนถึงนักเรียน นักศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงานให้บุคลากรทุกฝ่ายสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้เป้าหมายของสถานศึกษาเดียวกัน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับสุวดี อุปสินใจ (2560) ที่ได้นิยามการบริหารในรูปแบบผู้ร่วมงานว่ากระบวนการที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ ด้วยการอาศัยความร่วมมือจากบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้

1.2 องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา พบว่าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น อันดับ 1 คือ แบบของภาวะผู้นำเนื่องจากโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเป็นโรงเรียนของรัฐขนาดใหญ่พิเศษมีความหลากหลายของผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่ทำให้โครงสร้างการบริหารเป็นแบบการกระจายอำนาจไปยังหัวหน้างานฝ่ายต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ผู้บริหารกำหนดไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรช แก้วคำฟู (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิม ในเขตภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบของการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดนิมในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ ความต้องการจำเป็นในภาพรวม รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น อันดับ 1 คือ แบบของภาวะผู้นำ อันดับ 2 คือ กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.1 รูปแบบการบริหารโรงเรียนดังกล่าวมีชื่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนว่า “รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบบผู้ร่วมงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน”

2.2 หลักการบริหารโรงเรียน ซึ่งมีที่มาจากผลการศึกษาเอกสารส่งผลให้ได้หลักการบริหารสถานศึกษา 6 หลักการ ได้แก่ หลักการบริหารเชิงคุณภาพ, หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม, หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์, หลักการบริหารแบบกระจายอำนาจ, หลักการบริหารเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผสมกับสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นรูปแบบผู้ร่วมงาน (Collegial Model) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันทร์ศิลา (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของเครือข่าย ประกอบด้วย หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกร เมฆขยาย (2564) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะอาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะอาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านการฝึกหัด ด้านการส่งเสริม และด้านการวัดประเมินผลมีแนวทางการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะอาชีพ ประกอบด้วย นโยบายและภารกิจที่กำหนดแนวทาง ข้อตกลงและแผนงาน การกำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน การจัดทำหลักสูตร การสนับสนุนทรัพยากร การจัดการเรียนรู้ การสร้างเครือข่าย การนิเทศ และการประเมินผล

2.3 วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน ผู้วิจัยสังเคราะห์จากเอกสารผนวกกับการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนดังกล่าว พบว่า หลักการและวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะต้องเป็นรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน (Collegial Model) ดังนั้นผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านจึงให้ข้อเสนอว่า จะต้องผสมผสานแนวคิดและหลักการของการบริหารโรงเรียนในรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน (Collegial Model) ให้เข้ากับรายละเอียดของหลักการในการบริหารโรงเรียน และวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน โดยจะต้องมีความชัดเจน ส่งผลให้ได้วัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา 4 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในพื้นที่พิเศษบนภูเขา โดยผ่านการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การสร้างอาชีพ และการพัฒนาชุมชน 2) เพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน 3) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้

อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน และตอบสนองความต้องการในการพัฒนาของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอาดลักษณ์ จงคล้ายกลาง (2556) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน

2.4 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1) บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์วิสัยทัศน์ พันธกิจ ทิศทางและกรอบการดำเนินงานของโรงเรียน เนื่องจากจะทำให้บุคลากรทุกคนมีความเข้าใจร่วมกันในทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียน และสามารถร่วมมือกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ 2) เป้าประสงค์ของโรงเรียน กำหนดโดยผู้บริหารโรงเรียน และ กำหนดโดยการเห็นชอบร่วมกันของครูและผู้บริหาร โดยมีการวิเคราะห์และประเมินสถานภาพเป็นการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน 3) ตัดสินใจจะต้องยึดเป้าประสงค์ของโรงเรียนเป็นหลักโดยจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของสถานศึกษา 4) กระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน คือ ใช้เหตุผลและยึดกฎระเบียบเป็นหลักโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก 5) โครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป็นแบบเน้นเพื่อนร่วมงานในแนวนอน และ โครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป็นแบบที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 6) การเชื่อมโยงกับภายนอกของโรงเรียนขึ้นอยู่กับค่านิยมและความเชื่อของบุคลากร 7) ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเป้าประสงค์ และริเริ่มนโยบายดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และ 8) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นภาวะผู้นำเชิงจัดการมุ่งเน้นไปที่การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยอาศัยทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดเนื่องจากการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา เป็นพื้นที่ที่มีความยากลำบากในการบริหาร บุคลากรทุกคนจึงต้องมีการร่วมกันในการกำหนดเป้าประสงค์วิสัยทัศน์ พันธกิจ ทิศทางและกรอบการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจร่วมกันในทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียน และสามารถร่วมมือกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้โดยผู้บริหารโรงเรียน ควรกำหนดเป้าหมายโดยการเห็นชอบร่วมกันของครูและผู้บริหารจากการวิเคราะห์และประเมินสถานภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันทรศิลา (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ผลการวิจัย พบว่า ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย ความร่วมมือในการใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความร่วมมือการจัดการเรียนรู้และ ความร่วมมือการใช้แหล่งเรียนรู้ และกระบวนการบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การประสานงาน การดำเนินงาน และการปรับปรุงและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ สร้างช้าง, สุวดี อุปปินใจ และ พูนชัย ยาวีราช ที่ได้

วิจัย เรื่องโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรพัฒนาผู้บริหาร ด้านภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ ลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุดในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสามารถจัดการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและยืดหยุ่นตามสถานการณ์

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ในระดับมาก เนื่องจาก หลักการ วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนมีความครบถ้วน ที่ได้พัฒนาข้อมูลที่เชื่อถือได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา จึงทำให้รูปแบบการบริหารโรงเรียนดังกล่าวมีความถูกต้องและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เป็นแบบจำลองในการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญานี ภัทรวารินทร์ (2556) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนเอกชน ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมากขึ้นไปทุกรายการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา จันทร์ศิลา (2559) ที่ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมากขึ้นไปทุกรายการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากการพัฒนารูปแบบเกิดจากการสังเคราะห์เอกสารของผู้วิจัย ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษและการประเมินแบบสอบถามของผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา มาใช้ในการศึกษาและพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบบผู้ร่วมงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่เป็นแบบจำลองที่ใช้ในการอธิบายการดำเนินการบริหารโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วย หลักการ วัตถุประสงค์และองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา และผู้ที่สนใจ สามารถนำผลการศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนโดยตั้งใจศึกษารูปแบบให้เข้าใจในทุกส่วนของรูปแบบเพื่อนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสามารถบรรลุตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นยังมิได้มีการนำไปทดลองใช้ เพื่อดูประสิทธิผลของการใช้รูปแบบ ดังนั้น ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนดังกล่าวกับ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดอื่นๆ เช่น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นต้น หรือ พื้นที่พิเศษอื่น เช่น พื้นที่เกาะ โรงเรียนชายแดน และโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร เป็นต้น เพื่อค้นหารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในแต่ละขนาด เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างอย่างไรเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่



ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในเขตพื้นที่พิเศษบนภูเขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบบผู้ร่วมงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- จิราวรรณ โรจน์พรทิพย์. (2564). การศึกษาในโรงเรียนในพื้นที่พิเศษบนภูเขา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญานิ ภัทรวารินทร์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนเอกชน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 188-201.
- มานิตย์ แก้วกันธะ. (2558). การบริหารสถานศึกษาบนพื้นที่สูงที่มีนักเรียนหลายคนเฝ้าเรียนรวมกันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 9(2), 106-107.
- วิทยา จันทรศิลา. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนเขตพื้นที่สูง. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 18(4), 114-127.
- ศุภากร เมฆขยาย. (2564). รูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะอาชีพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *คุรุสภาวิทยากร*, 2(2), 93-106.
- สรช แก้วคำฟู. (2560). *แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.*
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2558). *การจัดการศึกษาในโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ. กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.*
- ชัยณรงค์ สร้างช้าง, สุวดี อุปปินใจ และพูนชัย ยาวีราช. (ม.ป.ป.). โปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 . *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 8(32), 305-306
- สุวดี อุปปินใจ. (2560). *การบริหารงบประมาณ การเงิน และการบริหารทั่วไป. เชียงราย: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*
- Bush, T. (2003). *Theories of Educational Leadership and Management 3rd Edition*. London: SAGE Publications Ltd.